

Ornithologisch jaarverslag Texel 2015

Een uitgave van
Vogelwerkgroep Texel

overvliegende vogels gezien, wat wijst op aankomst van vogels van elders. Het hoogste aantal bedroeg 5 ex >zw op 30 oktober.

Kleine Bonte Specht *Dendrocopos minor* Van 12 maart t/m 7 april verbleef 1♀ in de Staatsbossen, meestal langs de Biesboschweg. Er zijn nu 10 waarnemingen (11 ex) voor Texel bekend.

Torenvalk *Falco tinnunculus* Er broedden 13 paren, alle in kasten. Er waren er 2 aan gebouwen in de duinen en 11 in het cultuurland. Dit aantal blijft de laatste jaren vrijwel gelijk. Vanaf 2011 t/m 2014 werden resp 11, 11, 14 en 13 paren geteld.

Nw = 1.363. Jaarrond werd de soort veelvuldig gemeld, maar slechts éénmaal werd een max van 4 ex geteld, op 14 september langs het Jan Ayeslag. Als prooien werden alleen muis *Muridae spec* en woelmuis *Microtidae spec* gemeld.

Roodpootvalk *Falco vespertinus* Nw = 6. In totaal 6 ex vlogen over het eiland, waarvan 3 ex op 23 augustus, alle 3 over het noordelijk deel van het eiland. Het eerste en enige ex tijdens de voorjaartrek vloog op 5 mei over de Tuintjes. Het laatste ex, een juv, zat op 17 oktober op een paal bij de Schorren.

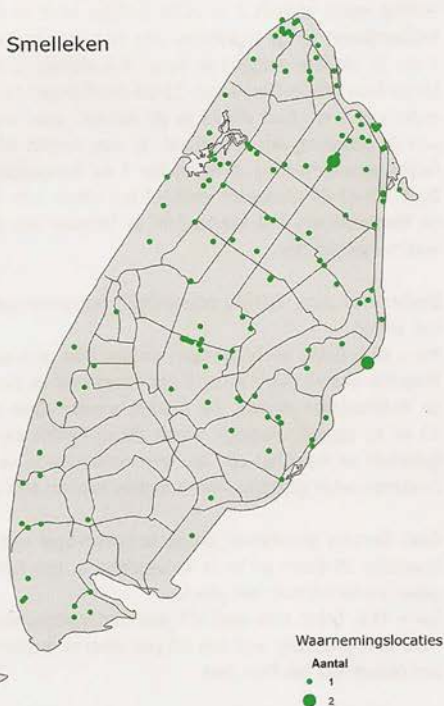
Smelleken *Falco columbarius* Nw = 304. Tot begin juni trokken er ex door met de laatste op 6 juni over Dorpzicht. Een bijzondere waarneming was 1 2kj ex op 23 augustus jagend boven de Westerduinen. Mogelijk was dit de eerste najaartrekker, maar vanaf begin september kwam de najaartrek op gang met het eerste ex op 5 september ten noorden van Den Hoorn. In slechts 2 gevallen betrof het meer dan 1 ex: op 17 januari 2♀ bij Nieuweschild en op 3 mei 2 ex in Eierland. Er werden voor dit jaar geen specifieke prooien genoemd. Het kaartje laat de locaties van de waarnemingen zien.

Boomvalk *Falco subbuteo* Zeldzame broedvogel van de Staatsbossen waar 1 broedgeval en 1 territorium werd vastgesteld.

Nw = 184. Op 16 april vloog het eerste ex over Zuid-Eierland en op 20 april joeg een ex boven de Staatsbossen, in de buurt van de broedlocaties. Opmerkelijk was een waarneming op 22 augustus van in totaal 6 ex (4 ad en 2 juv) in 20 minuten >zw langs Westerslag, jagend tussen groepen Gierzwaluwen *A opus*. Een max van 3 ex vloog op 5 september over de Kogerweg. Het laatste ex vloog op 14 oktober >zo over de Robbenjager.

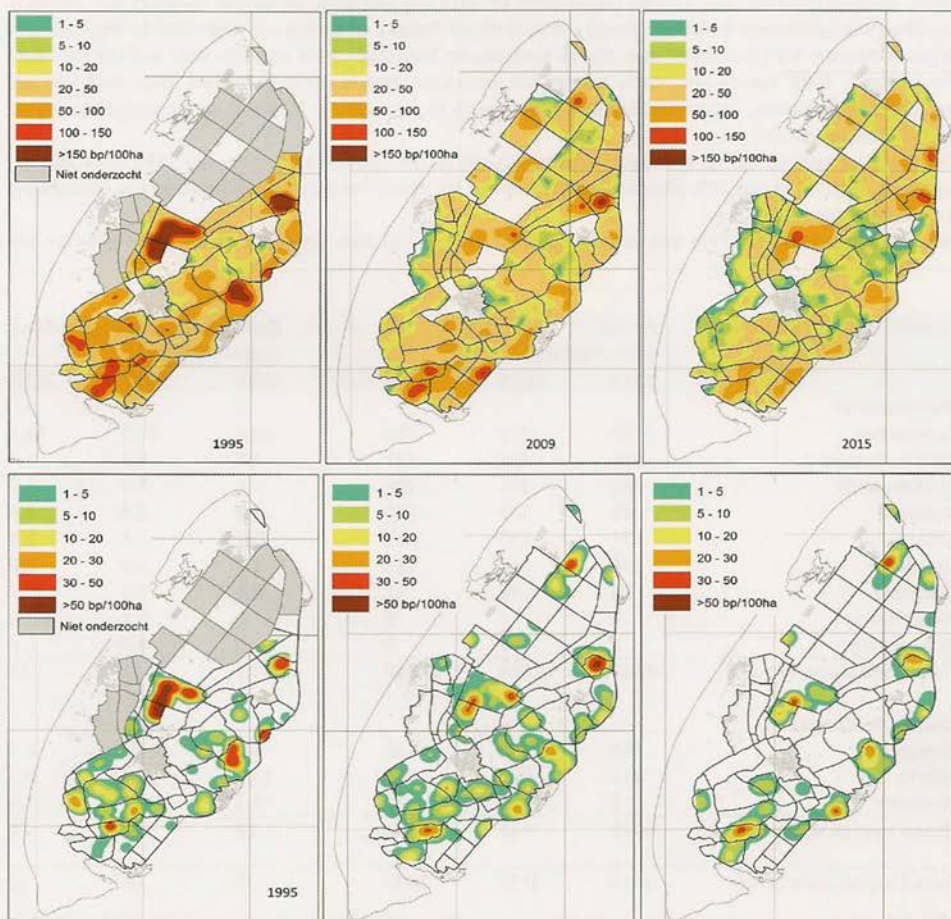
Kleine Bonte Specht *Dendrocopos minor*, ♀, de Staatsbossen, 13 maart 2015 (BirdingTexel)

de muizenplaag in Friesland van 2014, waardoor predatoren een heel goed jaar hebben gehad. Op Texel werd deze muizenpiek niet waargenomen, en leek het een gemiddeld jaar (mmd. R. Witte, Bureau Endemica, 2015).

Afname Scholekster door voedselgebrek op wad

Naar de afname van Scholekster wordt al langer onderzoek gedaan. De achteruitgang van de omvang en aantallen mosselbanken blijkt een bepalende rol te vervullen in de overleving van Scholeksters (Oosterbeek et al., 2006; Ens et al., 2011). Door overbevissing zijn de mosselbanken geslonken, de plekken waar mosselbanken herstellen (met name in het oostelijk Waddengebied) worden ze overgroeid door Japanse Oesters. Doordat Scholeksters in de winter niet voldoende voedsel kunnen vinden in het Waddengebied, hebben ze aan het einde van de winter een slechte conditie wat ook effect heeft op het broedsucces. Maar ook de lage kuikenoverleving lijkt te maken te hebben met een afname van het voedselaanbod op het wad. Hoewel Scholeksters een voorkeur hebben voor kruidenrijk grasland, lijkt intensivering van de landbouw en vervroeging van de maaidatum op Texel nauwelijks een rol te spelen in de achteruitgang van de Scholekster (Oosterbeek et al., 2006).

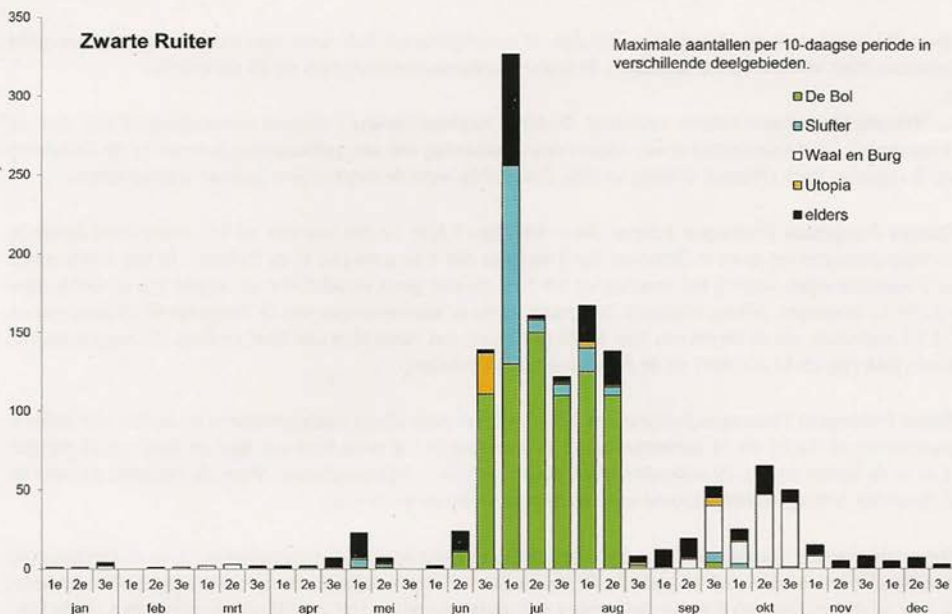
Figuur 3. Relatieve dichtheid (aantal broedpaar/100 ha) van beleidsoorten (boven) en de Grutto (onder) op Texel in 1995, 2009 en 2015. Let op: methode 2009 verschilt iets met die van 1995 en 2015, daardoor zijn 1995 en 2015 beter met elkaar vergelijkbaar.

IJslandse Grutto *Limosa l islandica*, ad, Witte Hoek, 17 april 2015 (BirdingTexel)

Grutto's *Limosa limosa*, ad paar, Waal en Burg, 1 mei 2015 (BirdingTexel)

In november en december namen de aantallen sterk af. Toch werd de soort in beide maanden nog regelmatig waargenomen, vaak solitaire ex, soms ook 2-5 ex bij elkaar.

Groenpootruiter *Tringa nebularia* Nw = 815, in alle maanden van het jaar maar relatief weinig in januari t/m maart en in november en december. Alle waarnemingen in januari t/m maart hadden betrekking op 1 overwinterend ex in de Mokbaai en de Petten. Vanaf 5 april nam het aantal waarnemingen toe en piekte op 22 april (50 ex in de Slufter). In mei werden vaker grotere concentraties waargenomen met max 100 ex op 10 mei in de Slufter. Ook in juni werden zo nu en dan Groenpootruiters gezien en vanaf 26 juni ook weer in hogere aantallen (max 115 in Utopia op 26 juni). Traditiegetrouw werden in juli hoge aantallen in de Slufter aangetroffen, met max 1.000 ex op 4 en 5 juli. Deze doortrekkie leek op 8 juli al weer voorbij te zijn maar van 31 juli t/m 3 augustus waren hier opnieuw 400-500 ex aanwezig. Daarna namen de aantallen geleidelijk af en vanaf begin oktober zijn geen groepen van enige omvang meer waargenomen. Wel was er in november en december weer 1 ex in de Mokbaai en de Petten aanwezig.

Poelruiter *Tringa stagnatilis* Er werden in 2014 geen waarnemingen bekend. Dit jaar was er 1 ad op 3-9 juli op de Bol en in de Slufter.

Bosruiter *Tringa glareola* Nw = 178. De eerste waarneming in het voorjaar was 1 ex op 24 april in Dijkmanshuizen. In de weken hierna werden regelmatig 4-7 ex waargenomen, vrijwel steeds bij de Robbenjager en in de tweede helft van mei vooral in Dijkmanshuizen. Het laatste ex in het voorjaar werd waargenomen op 30 mei. De najaarstrek kwam vanaf 13 juli op gang. De aantallen waren, net als in vorige jaren, aan de bescheiden kant met max 6 vogels bij elkaar. De meeste waarnemingen in deze periode kwamen uit het Wagejot en uit Waal en Burg. Het laatste ex werd op 27 oktober aangetroffen.

Tureluur *Tringa totanus* Vrij talrijke broedvogel, verspreid over het eiland. In het cultuurland broedden de meeste Tureluurs in slootkanten rond het gras- en bouwland. Ze kunnen zich daar goed handhaven zonder extra beschermingsmaatregelen. Hierdoor werden er niet veel legsels gevonden. Zie ook het artikel over de weidevogels elders in dit verslag.

Nw = 1.544. Tureluurs werden het jaar rond waar genomen. De hoogste aantallen werden in de zomer en de herfst geteld. In het voorjaar zijn de aantallen op de Schorren zelden hoger dan enkele 100en ex met als